

Beeldverslag

Regiodagen Gemeentefinanciën

2014

Ontvangst en badge uitreiking

In de ochtend leidt Sabine Galjé, hoofd van de afdeling Financieel en Informatiestelsel van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de jaarlijkse regiodagen gemeentefinanciën in.

Het woord is vervolgens aan minister Plasterk. Middels een videoboodschap stipt hij het belang aan van dit gezamenlijk moment, waar financiële experts van gemeenten en het Rijk samen dieper ingaan op de verschillende aspecten van de gemeentefinanciën. Allen wordt een goede en informatieve dag toegewenst.

Voordat op de financiële inhoud werd ingegaan, stond een kennisquiz op het programma. Meerkeuzevragen leidden de zaal in sneltreinvaart door de verschillende veranderingen in het sociaal domein en de gemeentefinanciën. Een korte afvalrace leverde op elke dag een winnaar op die er met een speciale 'vin de décentralisation' vandoor ging.

De Praktijk voorbeelden komen aan bod

In het vervolg van het ochtendprogramma schuiven per regioday gemeenten uit de betreffende regio aan die stilstaan bij de aanpak van enkele financiële uitdagingen die in het verschiet liggen.

De gemeente *Stadskanaal* deelt in **Zwolle** haar financiële aanpak van de decentralisaties. In samenwerking met Bruno Steiner presenteren zij het '3D Plan Stadskanaal' dat inzicht moet geven in onder andere historische kosten en risico's die doorvertaald kunnen worden naar de verwachte kosten van de decentralisaties per 2015. [Plenaire presentatie Zwolle.](#)

In **Eindhoven** gaan ook de gemeenten *Venlo en Tilburg* in op de financiële aanpak van de drie decentralisaties.

Venlo stipt het belang aan van goed informatiemanagement. Onder de slogan "*Transformatie met een warm hart en een koel hoofd*" geeft de gemeente aan hard op weg te zijn om de decentralisaties financieel in te bedden.

De gemeente Tilburg laat in haar presentatie de Planning & Control cyclus, de ontvangst van de meicirculaire en de verbinding met de decentralisaties de revue passeren.

[Plenaire presentatie Eindhoven.](#)

In **Rotterdam** is het woord aan de *gelijknamige gemeente* die de aanwezigen inzicht geeft in de aanpak en ervaringen omtrent de 3D budgetten, staatssteun, de meicirculaire en IV3.

[Plenaire presentatie Rotterdam.](#)

Het ochtendprogramma werd afgesloten met een presentatie van het rapport opgesteld door de 'Adviescommissie Vernieuwing BBV'. Een belangrijke conclusie is dat de raad beter in staat moet zijn om kaders te stellen en te controleren. Daarom wordt gepleit voor vergelijkbare begrotingen en vaste indelingen van de productenramingen. Voor meer informatie en verdere aanbevelingen, download hier de presentatie.

[Plenaire presentatie Zwolle](#). [Plenaire presentatie Eindhoven](#). [Plenaire presentatie Rotterdam](#).

Workshop Iv3 (1+1=3)

Iv3 is een belangrijke informatiestroom van de gemeenten naar het CBS en het Rijk. Dat blijkt uit de vele toepassingen. Gegevens worden gebruikt voor statistieken, om het EMU tekort te bepalen en voor allerlei economische analyses. BZK gebruikt de gegevens onder andere voor het herijken van het gemeentefonds. In de toekomst wordt het belang van Iv3 alleen maar groter. De trend is om data beter te ontsluiten en toegankelijk te maken. Zodat gemeente zich onderling beter kunnen vergelijken maar ook maatschappelijke organisaties en burgers meer zicht krijgen op de besteding van publieke middelen. In de workshop hebben de voorbeelden uitgebreid te revue gepasseerd. Voor wat betreft het gebruik door gemeente zelf is het beeld divers. Sommigen gebruiken de Iv3 stroom actief om bijvoorbeeld de Raad te informeren over het EMU-tekort of om antwoord te kunnen geven op vragen van derden (onderzoekers, media) maar overwegend is het gebruik nog zeer beperkt. Iv3 wordt door gemeenten nog niet als een relevante stroom gezien. De administratieve last voor het leveren van de rapportages verschilt: soms is de administratie en IT-ondersteuning zo ingericht dat het een druk op de knop is, anderen zijn soms meerdere dagen bezig de relevante gegevens uit de administratie te halen voor het vullen van de verdelingsmatrix. [Link naar presentatie.](#)

Vernieuwing BBV

Tijdens het plenaire gedeelte in de ochtend presenteerde een lid van de adviescommissie vernieuwing BBV de uitgangspunten van het onderzoek en de aanbevelingen uit het rapport. In de workshop 's middags, onder leiding van de voorzitter van de commissie BBV Willem Wijntjes en een ander lid van de onderzoekscommissie vernieuwing BBV (Melchior Kerklaan, Henk Satter of Elma van der Mortel), konden de deelnemers aangeven op welke van de aanbevelingen zij dieper zouden willen ingaan. Hier werd dankbaar gebruik van gemaakt. In het algemeen bleek er veel draagvlak te zijn voor de aanbevelingen uit het rapport. De meeste discussie ging over het verplicht activeren van investeringen met maatschappelijk nut, het verplichte programma overhead en kostentoekening en een landelijk systeem voor het toerekenen van interne rente. Uit de enquête bleek ook dat het draagvlak voor deze aanbevelingen minder groot was dan voor de andere aanbevelingen. Ook bleek uit deze enquête dat er twijfels zijn over het in standhouden van doelmatigheids- en doeltreffendheidsonderzoeken (art 213a) en lokale rekenkamer/commissie. Om de verschillende aanbevelingen te implementeren worden nu verschillende werkgroepen gevormd met onder meer specialisten vanuit gemeenten en provincies. Deze zullen hun bevindingen rapporteren aan een aparte stuurgroep met vertegenwoordigers van VNG, IPO, BZK en Financiën. Naar verwachting zal de implementatie van de meeste aanbevelingen met ingang van het begrotingsjaar 2017 plaatsvinden. [Link naar presentatie](#).

Financiële kengetallen

Eén van de aanbevelingen van de adviescommissie vernieuwing BBV is het ontwikkelen van een set van financiële kengetallen en deze in het BBV verplicht te stellen bij de begroting en rekening. Hierdoor kan, zeker voor raadsleden, de inzichtelijkheid van de financiële positie van een gemeente worden verbeterd en de vergelijkbaarheid tussen gemeenten worden bevorderd. Een aantal gemeenten werken al met financiële kengetallen, sommigen hebben zelf een stresstest ontwikkeld en nemen die ieder jaar in de begroting of kadernota op. Het afdelingshoofd Bedrijfsvoering van de gemeente Pijnacker-Nootdorp Marcel Schippers toonde tijdens de workshop hoe zij dit hebben gerealiseerd. Sietze van den Berg van het ministerie van BZK liet vervolgens zien dat BZK inmiddels met behulp van deskundigen van de VNG, IPO, Rfv, BNG, universiteiten en enkele grote gemeenten een set van 5 financiële kengetallen heeft ontwikkeld. De vraag of deze set van 5 kengetallen (netto schuldquote, solvabiliteitsratio, belastingcapaciteit, structurele exploitatieruimte en grondpositie) een redelijk beeld geeft over de financiële positie van een gemeente werd vrijwel door iedereen bevestigd. Immers een gemeente met een hoge schuld, weinig of geen eigen vermogen, een hoog OZB-tarief, een structureel tekort op de begroting en een grote grondpositie verkeert in een niet benijdenswaardige positie. De bedoeling is om de financiële kengetallen met ingang van het begrotingsjaar 2016 verplicht voor te schrijven. [Link naar presentatie.](#)

Praktijkplatform

Doel: aanreiken van handvatten om te kunnen sturen op kwaliteit en budget binnen het domein van de drie decentralisaties

Vorm

Interactie, praktijkvoorbeelden en kennis delen

Vanuit de workshop praktijkplatform kijken de workshopleiders terug op een aantal zeer geslaagde workshops, met actieve deelnemers vanuit alle gemeenten van het land. De deelnemers konden op een interactieve manier in gesprek over de P&C cyclus als sturingsinstrument, voorbeelden om tot een onderbouwde begroting te komen, het nut van een MKBA en gebiedsanalyses.... Leuke reacties gekregen, met als rode draad “inspirerend”. [Link naar presentatie.](#)

Meicirculaire GF

Veel belangstelling dit jaar, opnieuw, voor de meicirculaire. Met accressen, groot onderhoud en de verdeling van het deelfonds sociaal domein als hoofdonderwerpen wekt dat geen verbazing. De nieuwe opzet van de circulaire kreeg een positief onthaal. Er werd volop gebruik gemaakt van de gelegenheid om informatie te delen, vragen te stellen en opvattingen te ventileren. [Link naar presentatie.](#)

LUNCHTIJD

Tussen de drukbezochte workshops was er uiteraard een moment om te lunchen en tijd voor social talks.

Ook was er nog een ingelaste lunchworkshop van Elze de Vries over het objectieve verdeelmodel WMO 2015, die goed bezocht werd.

Objectief verdeelmodel WMO 2015

In een goedbezochte ingelaste lunchpresentatie is aandacht besteed aan het deel van het objectieve verdeelmodel Wmo2015 voor alle gemeenten (het onderdeel voor de centrumgemeenten was nog niet beschikbaar.)

In de presentatie is kort doorgenomen wat de Wmo2015 is, hoe het sociaal deelfonds voor de drie decentralisaties zal gaan werken en welke maatstaven in het objectieve verdeelmodel zitten. [Link naar presentatie.](#)

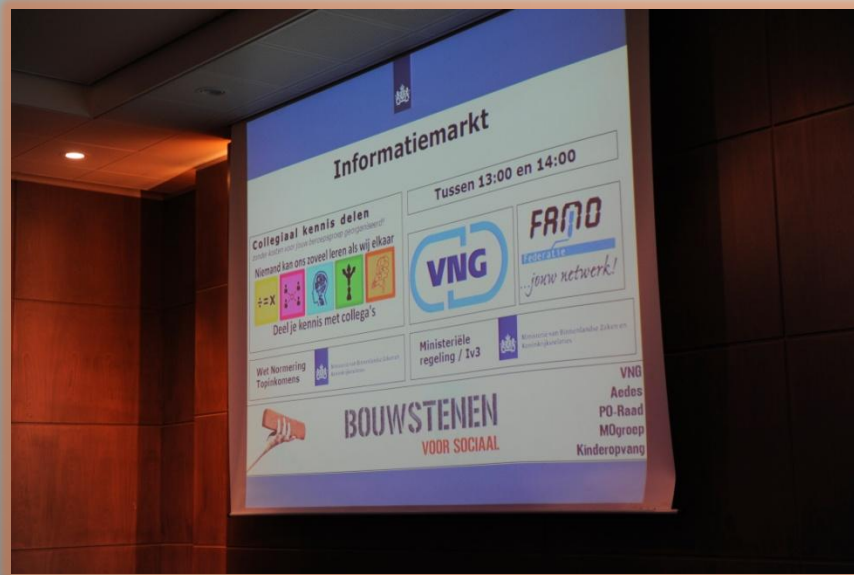
Ook een warme snack gaat er wel in.

Tijdens de lunch kan men ook nog informatie in winnen op divers gebied

Groot Onderhoud GF

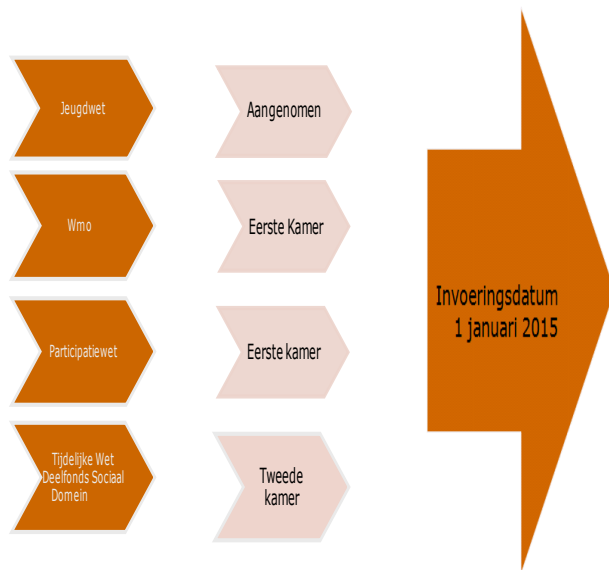

Voortbordurend op de eerdere presentaties over het groot onderhoud in maart en april hebben we de effecten van het groot onderhoud voor de gemeenten toegelicht. De nadruk lag op de verschillen tussen de adviesaanvragen over het voorstel in maart en de uiteindelijke effecten zoals opgenomen in de meicirculaire. Ten slotte is ingegaan op de plannen voor de 2^e fase groot onderhoud, die in de meicirculaire 2015 zal worden afgerond. [Link naar presentatie.](#)

Sociaal Deelfonds

De workshops sociaal deelfonds, lv3 en rechtmatigheid zijn tijdens de drie regiodagen druk bezocht. Financiële medewerkers van gemeenten en gemeenschappelijke regelingen zijn bezig met het opstellen van de (meerjaren)begroting 2015-2018. Deze workshop geeft ze concreet handvatten waar ze op moeten letten bij de vormgeving van het deelfond sociaal domeinen aan welke eisen de begroting moet voldoen. Ook wordt besproken welke gedachtegang er achter de lv3-indeling zit. De concrete vragen van de deelnemers zorgen er voor dat na een intensief uur veel onduidelijkheden bij de deelnemers zijn weggewerkt. [Link naar presentatie.](#)

Stand van zaken wetgeving 3D

EMU Saldo

“Tijdens de workshop ‘Beheersing EMU-saldo decentrale overheden’ is een inzicht gegeven in het onlangs verschenen rapport over de opties voor verbetering van de kwaliteit van ramingen en realisatiecijfers van het EMU-saldo, teneinde het EMU-saldo van decentrale overheden beter te beheersen. De workshopleiders Marleen Smitskamp en Betül Albayrak hebben uitleg gegeven over de achtergrond van de begrotingsafspraken die in Europees verband zijn gemaakt (onder ander het EMU-saldo) en het belang hiervan voor decentrale overheden. Op een zeer interactieve wijze zijn tijdens deze workshop opties verkend voor verbetering van de raming en realisatiecijfers van het EMU-saldo. Deze opties zullen als input dienen voor het Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen (Bofv) van september 2014. Het volledige rapport en meer informatie over het EMU-saldo decentrale overheden zijn te lezen via: [de volgende link.](#)” [Link naar presentatie.](#)

Schatkistbankieren

De workshop schatkistbankieren bestond uit een korte presentatie en veel ruimte voor vragen en discussie. Tijdens de presentatie werd teruggekeken op het proces van invoering en het resultaat van het schatkistbankieren in 2013. Ook gaf de presentatie inzicht in wat het Agentschap doet met het geld dat deelnemers bij de schatkist aanhouden. Van de ruimte voor vragen en suggesties werd goed gebruik gemaakt, bijvoorbeeld over het bijhouden en rapporteren over het drempelbedrag.

[Link naar presentatie.](#)

SiSa

Inbedding SiSa bij gemeenten

*Belang, realisatie en
wijze van uitvoering*

Hans Slooijer
Sander Penninga

BMC | advies
management

Hoe krijgen we onze bazen beter bij de SiSa-les? Dat was één van de vragen op de Regiodagen naar aanleiding van het onderzoek van BMC (in opdracht van BZK) naar de gemeentelijke inbedding van het SiSa-traject. Wat meer betrokkenheid van het gemeentelijk management kan namelijk helpen om de vaak wat moeizame afstemming tussen de collega's van 'beleid' en van 'financiën' bij de SiSa-verantwoording te verbeteren. En dat voorkomt onnodige fouten. De belangrijkste suggestie van de aanwezige SiSa-medewerkers was wellicht: betrek zelf je baas op belangrijke momenten bij je werk en vraag dan expliciet om een paraaf, oftewel om commitment. Een ander opvallend geluid tijdens de Regiodagen: pas SiSa ook toe op financiële bijdragen van de provincies. Nu volstaat één accountantsverklaring bij de jaarrekening, inclusief de SiSa-bijlage met alle rijksuitkeringen, terwijl daarnaast voor elke provinciale subsidie aan een gemeente een aparte accountantsverklaring nodig is. Dat trekt de verhoudingen scheef. [Link naar presentatie.](#)

Staatssteun

“Tijdens de workshop staatssteun hebben de workshopleiders Doortje Ninck Blok, Ghaitrie Hanoeman en Lianne Vis-Boer uitleg gegeven over staatssteunregels en het belang hiervan voor decentrale overheden. Ook gingen de workshopleiders in op actuele ontwikkelingen, zoals het moderniseringsbeleid (State Aid Modernisation-pakket) van de Europese Commissie dat onder meer ziet op vereenvoudiging van de staatssteunregels en uitbreiding van een aantal vrijstellingen. Aan de hand van een aantal praktijkvoorbeelden en cases konden de deelnemers de opgedane kennis direct toepassen, waardoor de workshops interactief verliepen.” [Link naar presentatie.](#)

Afsluiting

Na een lange dag vol informatie is het tijd om af te sluiten met een drankje en een snack.

Het waren
nuttige dagen.
Dank voor uw
aanwezigheid!

Namens:

Team

Regiodagen

Tot volgend jaar.